A/C. NO.	NEW	197	OLD	172
FOLIO	055			

TITLE

1. माधुशैसञ्चारकल्पः ।
2. अवधूतज्ञापनलक्षणः ।
3. ध्यानाधिनिग्रहविचारः ।

వ్యాప్తస్య రూపం. రూప్యవత్వం తద్భా కరణాప్రావర్తకం. వ్యాపతెత్తద్రూపేహ్యాం గుమబుధారం. ప్రథమం ప్రాభాకరమతముపదర్శయంతి నెంపు మితాదిరా
త్రైవమిత్యం. శసాం లఘు మితి ప్రాచ [illegible] భూతా ఇత్యాక్ర విషయో భూతా ఇత్యర్థం. (గ్ర) అసుబదకరుక్తాత ధావభూయోదర్శనం శతదేశవ్యాప్తేః ప్రత్యక్షేణ గ్రహ మితర్థః శత సెయ
. వ్యాప్తిః భూయోదర్శనాజ్జానప్రత్యక్షవిషయం ఇత్యర్థః ప్రాభాకరమతే ఉక్త భాగస్య విశిష్టబుద్ధౌ విశేషణాజ్ఞానత్వేన హేతుత్వస్య బాధకత్వపగమెన జ్ఞానస్య
స్వప్రకాశత యా జ్ఞానప్రత్యక్షం. ప్రతి జ్ఞానత్వేన హేతుతాయాస్సర్వపగమెన చ ప్రాకృశప్రత్యక్షే ప్రసిద్ధ ప్రతి యోగప్రసిద్ధేః విశేషణాభావ విశిష్ట ప్రకార
జ్ఞానవిషయో యా తప్పత్ర్యత్వం వాంఛయా ప్రసిద్ధ్యభిధానసహచారవిశిష్టే విశిష్ట్యబోధాత్మక ప్రత్యక్ష వాంఛయా బాధాపత్తేః న చ తథాపి
ప్రాభాకరమతే సకలధర్మావచ్ఛిన్న వ్యాప్తి గ్రాహకతయా భూయోదర్శనమపి వ్యాప్తి గ్రాహకమేవ భూయోదర్శనస్య సకలధర్మ
గానతిరిక్తత్వాదితి బాధ్యోదుర్వార ఇతి వాచ్యం. ప్రాభాకరమతే సకలధర్మావచ్ఛిన్న వ్యాప్తి గ్రాహకతాయాః అనభ్యుపగమాత్. తస్మాత్ సకలధర్మ
ధర్మావచ్ఛిన్న సంహారవిరోధ ఇతి వాచ్యం. తత్ర హి సకలధర్మావచ్ఛిన్న వ్యాప్తత్వం సకలధర్మావచ్ఛిన్నప్రత్యక్షవిషయత్వం అపి [illegible] లసా
ధ్యసాధనసం. [illegible] గ్రహ విషయత్వమితి తత్ర పక్షస్య భావ ప్రవృత్తిరితి భావః. భూయోదర్శనానాం. సాధ్యసాధనసహచారదర్శనత్వేన చ
సహత్వం. భూయస్త్వ విశేషితేన వా [illegible] ఇత్యపి హాదర్శనానామితి. అపేతు తాప్యతితి ఫలాసంపర్ధాయక తాపదిత్యర్థః. తత్ర చాస్య
యవ్యభిచార ఇతి భావః. నా. త్ర ఇత్యత్ర అశ్వవినాభినామితి. ప్రవృత్తి వ్యాప్తిశానా వృత్తిధర్మం సప్రతియోగినిరామిత్యర్థః. శ్రుమిశానాం.
విభిన్న సమయో ప్రవృత్తి నానాం. తెంశాభావాదితి ఎకస్మిన్నా వృత్తి తాభావాదిత్యర్థః. తథా చ ప్రవృత్తి తదవ్యభిచార [illegible] నస
ప్రాప్తేపి బుద్ధ్యుత్తర భూయోదర్శనమెవానాభావాదితి భావః. అత్ర శ్రమిశానాం ఘటపటాదినాం. మెంశ్చ సపిసాత్మాశ్చ వినాశి
నామితి ప్రత్యక్తం. అశ్వవినాశినా వపి యుగపదు ప్పన్నానాం. విభిన్న పురుషాయాశ్చ జ్ఞానానాం. మెంశ్చ సమపాత్రితి శ్రమిశానామిత్యర్థః

[illegible]

[illegible] బహువచనమితి [illegible] వ్యాప్తిప్రత్యక్షమాత్రవృత్తి [illegible]

[illegible] విశేషణతావచ్ఛేదక [illegible] ప్రకారక [illegible]

[illegible] ప్రతియోగి [illegible] కారణతా [illegible] విషయ [illegible] విశేష్యం [illegible] కారణతావ [illegible]

[illegible] కారణతా [illegible] ఇతి [illegible] అత్ర [illegible] సిద్ధి [illegible]

[illegible] ఇత్యర్థః [illegible]

[illegible] ఇతి భావః [illegible] సంస్కార [illegible] విషయతా [illegible] విశేష [illegible]

[illegible] ప్రకారక [illegible] సంస్కార [illegible] విశేష [illegible] ప్రకారక [illegible] సంస్కార [illegible]

[illegible] ఇతి [illegible]

[illegible] ఇతి [illegible] వ్యాప్తి [illegible] సంస్కార [illegible]

[illegible] ఇతి భావః [illegible] సంస్కార [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] వ్యాప్తిప్రత్యక్ష [illegible] విశేషణతావచ్ఛేదక ప్రకారక [illegible] వ్యాప్తిప్రత్యక్షమాత్రవృత్తి [illegible]

[illegible] వ్యాప్తి [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

పంచా వు
సహచార.

మాఘశు ౧

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

౨

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

మానసప్రత్యక్షం ప్రతీతి యావత్ చకార ఇత్యుపపత్తిరితి సంస్కారజన్యత్వే వ్యాప్తిప్రత్యక్షస్య స్మృతిత్వాపత్తేః సంస్కారస్య తత్ర హేతుత్వం [illegible] తత్ప్రత్యక్షస్య కరణాపేక్షత్వం మతం. భూ
షయతి మాహ (తజ్జన్య ప్రకరణాన్యతి) ప్రమాణాం తదభావాపత్తేః। యదసాధారణం సహకారి సాధ్యమనోవహితోన్వత్రకరణం. చ యతి తస్య ప్రమాణ [illegible] తదభావాదితి
భావః స్వప్రమాణం తద్వ్యాప్త్య [illegible] ప్రమాణత్వే. శబ్దాప్రసిద్ధమితి వాచ్యం. మానసప్రత్యక్షకరణత్వే సతి ప్రమాకరణత్వాపత్తేరితి [illegible] భాగ [illegible]
[illegible] స్వాదితి [illegible] యస్య విశిష్టసాధ్యసాధన [illegible] వ్యాప్తిప్రత్యక్ష [illegible] సా వ్యాప్తిః। యద్యపి [illegible]
[illegible] విషయత్వ [illegible] పక్షసత్త్వ [illegible] సాధ్యత్వ [illegible] సాధ్యసాధన [illegible] వ్యాప్తి [illegible]
సాధ్యసాధనసంబంధవిశిష్టప్రత్యక్షస్య సాధ్యసాధనసంబంధ [illegible] ఇతి వాచ్యం. [illegible] విశిష్టబుద్ధౌ విశేషణ [illegible]
[illegible] వ్యాప్తి [illegible] సాధ్యసాధనసంబంధసాక్షాత్కార [illegible] విషయతా [illegible] సాధ్య.
[illegible] వ్యాప్తి [illegible] తయా సాధ్యసాధ [illegible] తయా [illegible] సిద్ధసాధనమితి వాచ్యం. [illegible]
[illegible] ప్రత్యక్ష [illegible] వ్యాప్తి [illegible] సాధ్యసాధనసంబం
ధ [illegible] వ్యాప్తి [illegible] సహచార [illegible] సహ

[illegible] యత్ర తత్ [illegible] నివృత్తిః తత్రాపి [illegible] తత్సమానాధికరణ [illegible] తద్వ్యాప్తి [illegible] తత్ర [illegible] తద్వ్యాప్తి [illegible]
[illegible] వ్యాప్తి [illegible] తత్ [illegible] వ్యాప్తి [illegible] వ్యాప్తి [illegible] ఇతి [illegible] తత్ [illegible] యథా వహ్ని
[illegible] తథా [illegible] యత్ర తత్ [illegible] సమానాధికరణ [illegible] సంపత్తి [illegible] తత్ [illegible]
[illegible] దితి యావత్ [illegible] తత్ [illegible] ధర్మః పూర్వమితి విశేషః వ్యాప్తి [illegible] తత్ [illegible] వ్యాప్తి [illegible]
[illegible] యావత్ [illegible] సం [illegible] వహ్ని [illegible] తద్విఘటక [illegible]
[illegible] తద్విఘటక [illegible] ఘటకాభావః [illegible] ఘటకాభావ [illegible] తత్ [illegible]
[illegible] ఇతి [illegible] తత్ర [illegible] విశిష్ట వ్యాప్తి [illegible] ఇతి [illegible] విశేషః తథా [illegible] వ్యాప్తి [illegible] తత్ [illegible]
తత్ [illegible] విఘటక [illegible] ఘటకాభావ [illegible] ప్రతి [illegible] పూర్వ [illegible] తత్ [illegible] తథా [illegible]
ధూమ ఇతి ధూమ [illegible] వహ్ని [illegible] వహ్ని [illegible] తథా [illegible] వ్యాప్తి [illegible] ధర్మః [illegible]
[illegible] వహ్ని [illegible] తత్ర [illegible] ఇతి భావః [illegible] వహ్ని [illegible]
వ్యాప్తి [illegible] వహ్ని [illegible] తత్ [illegible] తథా [illegible] ఇతి [illegible] తత్ [illegible]
[illegible] దితి [illegible] వహ్ని ధూమ [illegible] వ్యాప్తి [illegible] తత్ [illegible] ధూమ [illegible] వహ్ని [illegible]
[illegible] దితి వహ్ని ధూమ [illegible] వ్యాప్తి [illegible] హేతుః [illegible]

[illegible] వ్యాప్తి [illegible]
[illegible]
[illegible] వ్యాప్తి [illegible]
[illegible]
[illegible] వహ్ని [illegible]
[illegible] వ్యాప్తి
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] వ్యాప్తి [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] పక్ష [illegible]

ధూమాభావ

సాధ్యాభావవత్సాధకే? ఇదం వంతే ఇదం ద్రవ్యం వహ్నిః. సిద్ధాంతే తద ధూమవహ్నికత్వాభావవత్వే ఘటకసంశయం. ప్రతిబంధకత్వాదేవేతి?
ఇదం ః ప్రకృతే తయా వ్యక్తిత్వాభావాభావేనైవ వ్యక్తిత్వేన వహ్నిసమవహితబోధకత్వవిశిష్టస్య వహ్నిసమవహితబోధకత్వస్య.
సాధ్యాభావతస్యాభావసాధకే వహ్ని బోధకత్వాభావత్వాభావవత్త్వస్య వహ్నిబోధకత్వస్య సిద్ధిః విశిష్టాభావస్య [illegible] తి రిక్తస్యైవ సిద్ధిః
తథా [illegible] ధూమస్య వహ్నిబోధకత్వాభావత్వాభావనైయత్యసంశయం విరోధిత్వమితి వాచ్యం. విశిష్టాభావస్య విశేషణాభావ విశేష్యాభావాతిరిక్త
సిద్ధిరిదమితి [illegible] వ్యాపకతావచ్ఛేదకప్రకారకత్వనియమే విశిష్టాభావత్వేనైవ తత్సిద్ధిః [illegible] విశేషణాభావబాధసహ
కారిణా వ్యాపకతావచ్ఛేదకేనాపి విశిష్టాభావత్వేన తత్సిద్ధిరితి వాచ్యం. తథా పక్షే విశేష్యబాధసమానప్రకారకబాధప్రతి
సంధానానావశ్యకతయా ఇదం తత్ర కారణాపేక్షితేతి [illegible] వహ్నిసమవహితాభావత్వేన [illegible] విశేషణాభావాభావత్వ (ప్రక్షిప్త)
[illegible] వచ్ఛేదకతావచ్ఛేదకత్వవిరహేణ సమానప్రకారకం విశేషణాభావబాధ [illegible] ప్రతిసంధానస్య వశ్యకతయా ఇదం
ఇదం వహ్నిబోధకత్వాభావత్వేన వహ్నిబోధకత్వసిద్ధిరస్తు తథాత్వే తిసంప్రదాయ [illegible] వహ్నిసమవహితబోధ
కత్వస్య విశిష్టతయా బాధసహకారేణ తదభావత్వే తదభావస్య వహ్నిసమవహితబోధకత్వరూపస్య సిద్ధావపి వహ్నిబోధకత్వ
తదభావత్వరూపేణ వహ్నిబోధకత్వాభావస్య వహ్నిబోధకత్వరూపస్య సిద్ధిః వహ్నిబోధకత్వస్యాపి వహ్నేః. తర్హి దుష్పరిహార్యం దోషం

వహ్నిసమవహితత్వగ్రహే అతో వహ్నిసమవహితబగ్గత్వవిహ్నిబగ్గత్వం తేనాంశత్వం. తద్వదాంత్ వహ్నిబగ్గతావ్యాసిద్ధోశి తేనాస్య వహ్నిబ
గ్గత్వసంశయం ప్రతిబంధకత్వం [illegible] ధూమే తేనాయది సం. యోగాగసం. బం. ధూ వహ్నిరేణ్యాత్వృత్తిసంబంధేన వహ్నివ్యభిచారస్యైత వహ్నిసమవహి
తబగ్గస్యగస్యాత్ ఇతి తత్రైన వహ్నిధూమవ్యాప్తిగ్రహేప సంయోగేత ప్రబోధకత్వం అతో విధయో వహ్నిసమవహితబగ్గత్వే వ్యయోగ
హేతు: తత్ర న్యాయవిశేషాధికైవ వహ్నిసమవహితబగ్గత్వసంశయాస్య వతరేతయోర్వాస్య వహ్నిధూమవ్యాప్తిగ్రహేప యోగిత్వ
సంభవేన వహ్నిబగ్గత్వసంశయా ప్రతిబంధకత్వపి న క్షతిరితి వా [illegible] స్వసమానాధికరణ వహ్నిమతా సవ్యవహితపూర్వ
ణం క్షత్వరూపస్య వహ్నిసమవహితబగ్గత్వస్యభావే ఇత్తి తత్వేన త్వంశయో వృత్తధర్మం తత్ర వైధర్మ్యాత్ ధూమేం తన్నిరూపితత్వేవతు వహ్ని
వ్యాప్తిరేకాం విధాయి త్వ[illegible] నిరూపణస్య సత్వం. తదభావం శయాప్రతిబంధకస్య వ్యక్త్యా వినాం స్వసం. తత్తాపత్తే: శుక్త
హ్నిసమవహితబగ్గత్వస్య వహ్నిరపయా వృత్తికేకాంశవిధాయిత్వ రూపతత్వ[illegible] దక్షతాం దప్తాదశ విశిష్టే ఏవ దశభావేన
సాధ్యాభావసాధనీయ హేతుమాత్రవి[illegible] దీయతా వప్తాదశాసిద్ధి [illegible] తత్ర వహ్నివ్యభిచారాభావ్యాత్ కేశం శయం. తత్ర
తత్రైన విరోధిత్వాత్ యతః [illegible] వహ్నిత్వస్య ధూమత్వేతరవరిమాంశాభావవహ్నిమధ్యోయాదివరివహాం[illegible] వాన్నిస్య
ద్రవ్యం. సాధ్యాది తాస్యాపి ధూమహేతుత్వేతి సంశయప్రతిబంధకతాపత్తే: బాధసహకారీ [illegible] వివక్షాయాం సామానాధికరణ్య
రావవతి [illegible] స్య ధూమత్వ తావవతి [illegible] స్యబాధిత్వా: [illegible] ప్రకృతే బాధసహకారేణాదివ్యవహితానవద్యతర్కభూమౌ తేన విశేష్యభా

ఱంషుర్ల

తేకస

ప్రకారేణ

పత్రైకసపిణ్డావచ్ఛేదకత్వప్రకారేణ సిద్ధిః వ్యాపకతావచ్ఛేదకీభూతైకవిశిష్టాభావత్వేనాపి విశిష్టాభావవిశిష్టాభావం తథాప్యసిద్ధాభా
వకాభావాదితి వహ్నిసామానాధికరణ్య [illegible] సంబంధేన ప్రతియోగితావచ్ఛేదకప్రతిబంధకత్వే [illegible] వహ్నిసామానాధికరణ్య
స్యాప్యవచ్ఛేదకత్వం వహ్నిసామానాధికరణ్యత్వం వహ్నిసామానాధికరణ్యత్వేన వచ్ఛేద్యం స్వత్వం తం చావచ్ఛేదకత్వం ప్రతియోగి విశేషణాంశే తత్ర [illegible] త్వం
[illegible] ధూమవేనాందరిద వహ్నిసామానాధికరణ్యాభావవాన్ స్వాత్మవహ్నిసామానాధికరణ్యవిశిష్టవిశిష్టస్యాప్యత్వేన [illegible] స్వాభావవాన్ స్వా
దితస్వరూపేణ సంబంధేన పరిచ్ఛేదకమాలవైశిష్ట్యవాదకరణాయ పాదప్య విశిష్టం తం ప్రతియోగి విశేషణం [illegible] భావవిశేష
ణం పుటె మణాలవైశిష్ట్యతాదవస్థాపపత్తేః తదర్థస్యైవ [illegible] వహ్నిమద్భిన్నవృత్తిత్వం ప్రతియోగిత్వం వహ్నిమతీవ
హ్నిః పూర్వపక్షసిద్ధాన్తభావే వ్యాప్యతాపత్తేః ఉక్తరీత్యా మాల వైశిష్ట్యవాదకరణాయ విశిష్టం [illegible] స్వభావవహ్నిసవిధాధికరణ తాణ్మాత్రనియతాన్వయప్రతియో
ధా [illegible] మాలవైశిష్ట్యమితి [illegible] ఉత్పన్నత్వమిం వహ్నిసమవాయిత్వాభావవత్త్వం యద్యేత తరంగావచ్ఛేదకతాధికరణం [illegible] త్వం యత్కవము
[illegible] లవైశిష్ట్యవాదకరణాయ వహ్నిసమవాయిత్వమితి ప్రతియోగివిశేషణం వ్యాసవాధికరణం వహ్నిమదనవ్యత్వం తదర్థః వహ్నిమాత్రే అప్యనవచ్ఛిన్నాధికరణాంశేనాం
ప్యవహ్నిమదన్యత్వం [illegible] తి వహ్నిం వినాపి తదుత్పత్త్యాపత్తేః [illegible] యావద్వృత్తిధికరణసత్త్వేనాప్యవిలంబః పక్షీభూతధూమే ఇష్టాపత్తేః సమానాధికరణమ
సంభావనాత్ పం. దత్తాభిమతపద్యం పాం. తేనవహ్నిసమత్వాపత్తిసిద్ధావానురూపస్య సమానాధికరణ్యేతి వహ్నివిశేషణం. వహ్నిసమవాయితావచ్ఛేద
త్వవిశిష్టస్య వహ్నిసమవాయిత్వం యద్యేత్య రణాధికరణం క్షణాంశత్వస్యాప్రసిద్ధత్వాత్ వహ్నితత్వం యాంగతత్వేతి యావద్వృత్తిరణాం విశేషణం.

౭

౭

ఇ[illegible]చ ధూమమువ వ్యప్రసిద్ధిః తండాది యత్తించి త్వాం కారణాధికారణాన్ష్ణానాం వహ్ని సమవాయ తత్వేన. తత్ర యత్ర ఘటవిశేష హేతూ మూలశైథిల్య
తాదస్థ్య ద్వావతి వహ్ని తస్య వహ్ని ఘోతత్వే తందులాదికార్య సమవాయి పాకాద్బపాంపాదికా నైవ వృత్తి బాంధ ఇతి వా[illegible]ం. సం. యోగేన తస్య సమా
గాధికారణం తస్య తత్వేన తస్య ఘటకః వహ్ని సమవాయ తత్వఘటకః తయా చ్ఛి దర్శూట స్యాపా ద్వస్య తత్రాః సత్వాత్[illegible] తథాపి తీపా ద్రవ్యతి యో
గిత్వావిశిష్టస్యాప్రసిద్ధిః ధూమావయవ వ్యపదిష్ట సంయోగ ధూమవ ప్రాగభావవయవ తద్ధూమం. అస్య తయా వత్త్వాకారణా స్య ధూమ యోగత్వ
తవ్యవహిత ప్రాక్క్షణం వినశ్వత్ తదా. వహ్నిరపి కారణతయా ౪ వశ్వకార్యే ధూమం అస్య వహ్నితత్త్వం యోగితర యోం వర్త్య కార్య
ధి కారణాన్ష్ణాం వహ్ని సమవాయ తత్వ భావా ధూమమేవ విశిష్టప్రసిద్ధిః. భవాత్ తన వహ్ని విరహో పృత్త్వ ద్వ[illegible] తెంవప రస్పర సం యో
గత్వేన ధూమో రావ దసంబంధా తదాం. వహ్నిరావ శ్వకా త్వం ధూమ నిష్ఠ బ్నాతి విశేషస్య వహ్నితత్త్వం. తయోగ గబ రపు తా వహ్ని దశా తయో
ధూమం. ప్రతియోగ వ్యాప్తి వాంతా చావాం తథా చ తాం ద్వశ ధూమమవ ప్రసిద్ధిరితి వా[illegible]ం. తా దృశ ధూమ స్యాపి పౌరి వల్ప తం యోగ తత్ర సత్వం
తాదా పైకే విశిష్టప్రసిద్ధిః. భవాత్ [illegible] యా వత్వాకార[illegible] పదేశం. యోగసం బ. ధా వచ్ఛిన్న నిష్ఠబక తాప్రతి యోగి కారణాంతా త్ర యో
[illegible] వాక్ వివక్ష ణి యత్ర శ్చిద్దర్శూట. నా పాద్యం. తదా తద్ధూమమవ ప్రసిద్ధిరితి వా[illegible]ం. అస్య. తత్రాస్య కాస్య ధూమ పౌరి విశేష దేః స.
యోగాది సంబంధా వచ్ఛిన్న బక తాం ప్రతి యోగి కారణాం తాః త్ర యో డం డాది యోగవాన్ వహ్ని రధికారణ కావె వర్తనె కేవల మవయవ
వస. యోగమాత్రం. వహ్ని ధికారణ కాల వచ్ఛంయతె తాదృశ [illegible] తా. తత్రాస్య కేవలభావా రాపత్తె రితి వై[illegible]ం. యత్ర ధూమావయవ వ్యాప్తం యో

వృత్తిః వహ్నేరాశ్రయత్వేన । కాలః । తతో ధూమవాన్ వయం వద్య మయం సంయోగః తదనంతరం వహ్నిబోధకతా వహ్నేర్ దర్శనాత్ । తతో ధూమవాన్ ప్రదేశః । తత్రవ
హ్నితత్త్వం సంయోగసంయోగః సాక్షాద్వృత్తిత్వేన తద్విరహాత్ అపి తు వహ్నేః । తస్య వృత్తిః తతః స తు సంయోగేన వృత్తిః తతః ధూమేన వృత్తి ధూమవాన్ వయం వ
ద్యయం సంయోగాద్ వహ్నిబోధక విలక్షణ ధూమోత్పత్తిః తత్ర ధూమ వ్యాప్తి విశిష్ట [illegible] విశిష్ట ప్రసిద్ధి సంభవాత్ ధూమవాన్ వయం వద్యం వయం సంయో
గోత్పత్తిః సాధ్యవత్ [illegible] వహ్నిర్ అన్యథా సిద్ధిః సాధ్యాభావాత్ వైయర్థ్యం । వహ్నేర్ వహ్నిమత్తావత్ ఉత్పత్తి ప్రసంగా చ వహ్నిస్
ఆశ్రయ తత్ర వృత్తి వ్యాప్య ప్రసిద్ధౌ ధూమవాన్ మాత్ర స్వపక్షవాచకత్వాత్ । తత్ర వృత్తి ఇతి వాచ్యం పక్షతా వహ్నిదర్శనా వచ్ఛేదక అవచ్ఛేద
త్వాత్ అది తి ప్రమాణ [illegible] ఇతి సంయోగః అవచ్ఛేదకేతి తత్త్వ వృత్తి వహ్నిమయం త్రి తి వృత్తిత్వ స్య సమానాధికరణ వహ్ని మయం దర్శనే [illegible] తద్వృత్తిః
అవ్యవహితోత్తరత్వం । చ వహ్నిధర్మః సర్వ విశిష్టం । విరామ [illegible] ధూమః కదా చిద్ వ్యవహిత పూర్వం స్య సమానాధికరణ వహ్నిః । విరామ విశి
ష్టతాధర్మః । అపి [illegible] ఇతి । ధూమో విశిష్టతా । ధూమ ప్రత్యక్ష ధర్మః । ఇతి శ । కారణ ఇతి శ । [illegible] శ । కారణ విశేష ధర్మ స్య ఇ త్య
ర్థః । అప్యశం । కార్యయస్య । ప్రకారాయ వయతే ౧ ఉక్త వహ్నిసమ వహితా పక్షత్వ రూప పక్ష విశేష సంభావ విషయక తయా తత్ర పక్ష
కప్రదాయ సంవిధాన కాలే తత్ర సంబంధ విశిష్ట తత్ర పక్షతా వచ్ఛేదకః । వైధర్మ్య పరామర్శ ప్రత్యక్ష తత్ర పక్ష కారణ వ్యవహితేతు ౧
ఉక్త వహ్నిసమ వహితా పక్షత్వ రూప పర్వత ప్రత్యక్షాది విశేష సంభావ విషయక తయా తత్ర పక్ష కారణ ప్రత్యక్ష ఇతి ౧ నాన

యం విఘటకత్వేన తన్ని[illegible]శే తాదృశవృత్తి యన్నాయం ప్రసంప్రదాయ వతి వ్యాప్యస । యయవిశేయణం ఠపాద్యాభావవత్త్వయా
ప్రతియోగి ఠపాదకస । శంసాత్ నానా హేత్వవ్యభిచారసం । శయా ద్వాయక తయా తకనవిరోధికావృత్తి సాధ్యవతి పక్షే ఠపాద్య
ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వస్య విశిష్టత్వేన తత్తద్వ్యక్తిత్వాదిప్రవేశే నానాయం విఘటకత్వేన ప్రవేశః నానాయం విఘటకత్వయా తత్సాధ్యవతో
ధిత్వమితి భావః । సాధ్యాభావ । సంయోగసంబంధేనేతి వాచ్యం । ప్రథమాధారవత్తావచ్ఛేదకద్వితయాన్యథా వత్త్వసామా
న్యాధికరణ్యే ఇతి భవేద్వ్యధి కరణధర్మావచ్ఛిన్నాభావాధికరణ్యే సమవాయ హేతు । చరిత్వస । సంయోగత్వే సతి
ధారాధిత్వమితి వాచ్యం । విశిష్టతావచ్ఛేదకసామానాధికరణ్యే సబాధకానాం నియమవిశిష్టతావచ్ఛేదకసామానా
ధికరణ్యే నవిశిష్టం బుద్ధ్యత్వం । ధర్మత్వేన విశిష్టతావచ్ఛేదకసామానాధికరణ్యే సాధ్యస । నయసామస్త్రే । సంపా
దకతయా విశిష్టతావచ్ఛేదకసామానాధికరణ్యే నవిశిష్టం నానాయం ప్రత్యేకం తత్వం । ధర్మతావత్ నవస్త్రేతి పక్షేభేద
సప్తమీ సప్తసంఖ్యా ఏవ ఘం । శయాన్న పాదః । స్వత్రయం వ్యాప్యమితి స్వం [illegible] తాదృశః । పురుషః । తత్వం యోగ్యమాయాం

తస్య యద్వ్యాప్యత్వం యద్వ్యతిరేకానువిధాయిత్వం బాల్యం క్రియాయాం ప్రవర్తత ఇతి వ్యుత్పత్తేః తేన వ్యాప్యత్వం తత్ప్రయోజకత్వం కస్యాపి
ఇత్యర్థః అన్వయవ్యతిరేకాభ్యాం ప్రత్యక్షమోపలభ్యత్వం ప్రయోజకత్వం చేత్తత్ర కారకత్వం నైతత్ర కస్యాపి నహి కారకతయా వ్యాప్యత్వం వ్యతి
రేకానువిధాయిత్వం బాల్యస్య వ్యాప్యం పూర్వసత్త్వాదిత్యభావః అన్వయవ్యతిరేకానువిధాయిత్వం బాల్యస్య తాదృశత్వం కారణత్వం
దర్శనాభావే తత్త్వం వహ్నిమహానసాదౌ [illegible] తదన్వయవ్యతిరేకానువిధాయిత్వం బాల్యస్య తత్పదసమభివ్యాహారస్య
సామానాధికరణ్యం కృత్వా ఇత్యర్థః పరప్రతిపత్త్యర్థం పరకీయ వ్యాప్యత్వమపి సాధ్యం ఉపాదానం ప్రయోజకత్వం అన్వయతః అన్వయ
వ్యతిరేకాభ్యాం ప్రత్యక్షేణ ధూమాదిరూపే పక్షసాధకతా నిశ్చయః హి ధూమాదౌ వహ్నివ్యాప్యత్వసమభివ్యాహారో వ్యతిరేకవ్యాప్యత్వ
తత్త్వసాధనం పదార్థానాం సత్త్వం వహ్నిదౌ ధూమాదిరూపే పక్షసాధకతా నిశ్చయః [illegible]
[illegible] స్వభావత్వాత్ హేతుకేతి తాదృశం సామాన్యం సమభివ్యాహారేణేత్యర్థః
పక్షసాధకతానిశ్చయం సంభవాత్ ఉపకారకత్వం తత్పదస్య కారణత్వం విశేషణం [illegible] ప్రయోజకత్వం తాదృశం కారణత్వం తత్పదస్య ప్రయోజకత్వం
ప్రయోజకత్వమాహ తస్మాదిత్యాది తత్ర ఉపాధానుపపత్తిరితి శేషః తదుపాదానాదేవ వహ్నిపాదానమిత్యర్థః ఉపాదానసంబంధే

తత్ర

ఇత్రి ప్రవర్తతే ఇతి ప్రవృత్త్యాం ప్రవృత్తిప్రయోజకీభూతా ప్రంశప్రవృత్తికారణవిధాయిత్వజ్ఞానపరం. యత్తు భావప్రవృత్త్యాం తన్నిష్ఠా
దానం. ప్రవృత్తిః పూర్వపక్షప్రవృత్తిః ఇత్యపదం. తత్పురమిత్తి ప్రవృత్తిః శ. కా. ప్రతిబంధకత్వమానాభావాత్ ప్రవృత్తేః కారణతా ప్రయోజకత్వ
తత్త్వేనతత్త్వాప్రవృత్తిశ. కా. ప్రతిబంధకత్వాప్రసంగాత్ అత్రవిశేషణత్వాప్రవృత్త్యా అసాధారణపదం. భావాభిధానే ప్రసాధనతా
ఇష్టేత్యపరం. పూర్వపక్షప్రవృత్తి ఇత్యపదం. తత్పురమిత్యాహ. తత్ప్రసత్ప్రదానవానిసాధనతా ఇత్యర్థః యస్య తదాదాయకత్వం
తత్త్వేనతత్త్వాప్రవృత్తిశ. కా. ప్రతిబంధకత్వాప్రసంగాత్ తస్య శ. కా. ప్రతిబంధకతా ఇత్యాహ మనసి యప్రవృత్తికారణదర్శనయంత్రశ.
కార్యమితియతఇత్యాదిః ఇత్యర్థః శ. కార్యం యప్రవృత్తివం కార్యం. ఇత్యంత్ర్యపాదానం. కార్యయప్రవృత్తికారణవిధా
యిత్వజ్ఞానం. ఇయంత్ర్యపాదానైవ అనవయప్రవృత్తికారణవిధాయిత్వజ్ఞానైవనన్వేత్యర్థః ఇష్టసాధనతానం. యప్ర
సాధితిప్రవృత్త్యా ఇయంత్ర్యపాదానవదప్యానవయప్రవృత్తికారణవిధాయిత్వజ్ఞానవరతాప్రతిష్ఠిత ప్రవృత్తి
కారణవిధాయిత్వప్రవృత్తిత్వేనతద్వాప్యమానత్వేనతినప్రవృత్తి. విశేషప్రవృత్తిమానత్వరూపత్వయా ఇతిఉపవప్రవృత్తినమనవతిష్ఠ
తావభావపునతత్త్వేనతత్త్వస్నానయప్రవృత్తిధర్మానయప్రయప్రధర్మశ. కా. ప్రతిబంధకత్వసంభావితవిరోధప్రవిష్టయంకార
యాశధ. ప్రవృత్తింత్యశ. కా. ప్రతిబంధకత్వ. శధ. ద్వితీయశ. కా. ప్రతిబంధకత్వమపి. శతేభావధర్మానయప్రవిశేష్య

[illegible]: [illegible] మాథురీ

తావచ్ఛేదక[illegible] [illegible] ప్రతిబంధకతా[illegible] [illegible] ప్రతిబంధకతా[illegible]
[illegible] విశిష్ట[illegible] [illegible]
[illegible]
ప్రతిబంధకత్వ[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

హ వృత్త్ర తా కృ శబ్దాః. తత్ర వ [illegible] సమవహిత బ శబ్దస్య సః. ఇయం సంభవేపి ధూమః. తథాపి తత్. ఇయం [illegible]. [illegible]
తి [illegible]. [illegible] సమవహి [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] తి బ. [illegible] ధూమ [illegible]
[illegible] వత్తి [illegible] వృత్తి [illegible] ధూమ [illegible] సమవహిత [illegible]. ఇయం [illegible]
[illegible] వృత్తి [illegible] ధూమ [illegible] ధూమ [illegible] ధూమః. [illegible]. ఇయం పి [illegible] వి
[illegible] వహ్ని సమవహిత [illegible] ఇయం [illegible] తి బ. [illegible] వృత్తా [illegible]. ఇయం [illegible] వృత్త్య
[illegible]. [illegible] పి [illegible]. [illegible] వహ్ని [illegible]. ఇయం [illegible]
[illegible] తి [illegible]. [illegible] [illegible]. ఇయం. [illegible] వృత్తి [illegible] విషయ [illegible]
[illegible] తి బ. [illegible] తే [illegible] సమ [illegible]
[illegible]. ఇయం. [illegible] తి బ. [illegible] భవేపి [illegible]. [illegible]
[illegible] ఇతి భావః [illegible] తత్ర [illegible] ఇతి [illegible]. [illegible]
తి ప్రవృత్తి [illegible] ప్రవృత్తి [illegible]. ఇయం విషయ [illegible] ఇయం [illegible]

సవృత్తిః వ్యాప్యతా [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ప్రవృత్తిః

శంకాప్రతియోగికః ప్రతిబంధక ఇతి శేషః। స్వక్రియాం తేతి స్వస్వక్రియాహేతోః [illegible] ఇతి వృత్తిత్వాత్ స్వక్రియాప్రయోజకీభూతత్వం యతా స్వ
యం వృత్తి రేకాన్య ఏవ దాయిత్వధరేవేత్యర్థః। శంకాప్రతియోగికవిరోధస్య ప్రతిబంధకత్వేపి కస్తత్ర ప్ర[illegible]హేత్రా యథా [illegible] విశే
ష దర్శనాభావ విరోధి భూత దర్శనాభావయా శంకాయాం వృత్తిః స్వాత్మ వ్యాప్తి విరుద్ధప్రతియోగిక శంకా విరోధ [illegible] ప్రయోజక దర్శనాన్య
స్తాత్ తదశక్యత్వాదిత్యర్థః। యది [illegible] ప్రతియోగికో యదా కదాచిద్వృత్తకా [illegible] ప్రవృత్తి [illegible] తత్త్వమితి విభా
వ్యతే తథా తల్ప్రకృతే పతిభావః సంభవః వ్యాప్తి [illegible] భూయో దర్శనాదితి సిద్ధాంతః కథం సంభవా మిత్యపేక్షా మాకాంక్షతి [illegible]
భూయస్త్వ [illegible] వ్యాప్తి [illegible] తస్య [illegible] సంభవాత్ [illegible] ఏవ [illegible] పూర్వకేః ఏతదన్య
స్తు ఏవ। ఏతద్భూమ [illegible] పూర్వకః కత్వే [illegible] ఇత్యాది శంకాసంభవాదితి భావః। భూయో దర్శనాదిత్యాది యదా కదాచిత్సత్త్వ
విరహ [illegible] నః భూయస్త్వ [illegible] ఏవ సాక్షాదేవప్రయోజక ఇతి వ్యాప్తిగ్రహప్రయోజక ఇత్యర్థః। భూయో దర్శన
కస్య సంస్కార [illegible] వ్యాప్తి [illegible] తదాహితసంస్కారస్య [illegible]। తదాపత్తిః [illegible] సహకార్యసాధ్య [illegible] ప్రమా।
[illegible] తస్య [illegible] తత్త్వమితి పూర్వపక్షాశంకాః। భూయస్త్వ [illegible] భూయో దర్శన [illegible] సంస్కార [illegible] ప్రయోజక [illegible]
[illegible] వ్యాప్తిగ్రహే [illegible] ఇత్యర్థః। [illegible] ప్రమాతా [illegible] తతః తత్ [illegible] ప్రమాత్వ [illegible] తత్ప్రమాత్వేపి తత్ప్రతిసం
[illegible] ప్రయోజక ఏవేతి [illegible] తత్త్వమిత్యవతత్త్వం [illegible] దేహ [illegible] ఇత్యర్థః తథా [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

లచేతి భావః। విశేషదర్శనసత్త్వాపసత్త్వాభ్యాం సత్త్వవిశేషణాభ్యాం తద్విరహాభ్యాం పురుషత్వప్రమా తద్విరహాభ్యామితి యథా వర్త
పురుషాభ్యాం సమవధ్యపురుషత్వప్రమా ప్రమా ఇత్యత్ర తర్కస్య ప్రమాత్రేవర్తకత్వాదృత్రవ్యతస్య తర్కా విరహః। తత్ర తర్కః। విశేషవ్యాప్తిగ్రహ
యత్ర వ్యాప్తిస్మరణమితి వ్యాప్యస్య భావ। ప్రత్యేవతర్కస్య హేతుత్వమితి భావః। వ్యాప్తిస్మరణే తర్కాప్రసిద్ధాత్ తత్ర హేతువహ్న్యాలస
చేతి భవతి చేత్త్యర్థః। తదాహ తర్కో వ్యాప్తిస్మరణమితి తర్కః। విశేషేతి శేషః। వ్యాప్త్యాభావాభావాదితి తర్కాభావాదిత్యర్థః। యద్యప్యత్ర
త్రస్య వ్యాప్తిబాధకః స్మరణమేవేతి। త్వస్య భవ ఇత్యేతదహ తదా స్మితి తత్తదా వినా భవ। స్మరణయోగాచ్చ। తథా [illegible] వ్యాప్యస్య భవా
హేతువాస్త్యః। తత్ర తర్కో హేతుః। తత్ర తర్కస్య వ్యాప్యస్య భవా। తథా హి తదత్ర తర్కేణ సమవేతత్వేన తథా హేతుత్వే వ్యాప్తిస్మరణమేవ తర్కస్య
లక్షణం యః। ప్రసక్తవిరోధ్యవ్యాప్తి [illegible] స్య భవః। తత్ర తర్కాంగత్వం చేత్ వ్యాప్తిస్మరణ పక్షధర్మతా। తథా చ వ్యాప్తిస్మరణ। తథా యద్వ్యాప్యస్య
భవ యథా అనుమానే తర్కస్య వ్యాప్తిస్మరణం హేతుః। కిం తు వ్యాప్తిస్మరణం తర్కస్య సాధకం। తథా వ్యాప్తిస్మరణే విషయతా తర్కప్రవర్త
యథా అవిరోధ్యత్ర [illegible] భావాదితి ప్రమాణంయః। అత్ర దమన్యథాసిద్ధిః। కిం తదా విషయతా ప్రసిద్ధే పక్షే ప్రమాణవత్ సహకారిణః। కిం చ
వ్యా। తర్క విచార [illegible] వివేతి సంకల్పనప్రదాయప్రసిద్ధమితి కార్యకారణభావవిరోధాదిరు। అప్రసిద్ధ [illegible] యత్ర తర్కయ విశేషత్ర
వృత్తిర్మస। స్వయం ప్రవర్తక ఇతి నైవ ప్రసక్తేః। తత్ర తర్కస్య స్వాతంత్ర్యం నాస్తీతి అతాదిసిద్ధేతి కార్యకారణభావవిరోధాదేశం। విశే
షణం। తథా చ తదాదిత్యేనాదిసిద్ధి [illegible] విషయత్వే సిద్ధాన్తితాః। కార్యకారణభావవిరోధాదయః స్వతః ప్రసక్తో వయం ప్రవర్తకాః

ఇతి గౌరవస్యేత్యర్థః యద్వా వ్యతిరేకవ్యాప్తేః కాభావనిరూ [illegible] ర్మానాది [illegible] త్వస్యోపజీవ్యత్వాదవిరోధ్యాప్యపరిగ్రహః
తత్రేతి కార్యకారణభావాదీనాం అనాదిసిద్ధివిధ్య ఇత్యర్థః అనుమానస్యేతి ప్రత్యక్షస్య తత్ర పంచవాదిత్తిభావః తజ్ఞాపకత్రాపి అను
మానస్యేవేతి భావః అనుమానత్వేన వ్యాప్తి రిత్యనాదిప్రవృత్తి కారణత్వ తత్రాపి తత్కాల్పజ్ఞాపకవ్యాప్యస్య వస్తుతః తదనవస్థేతి భావః తదేవం
వ్యభిచారాదర్శనసహకృత సహచారదర్శనం వ్యాప్తిగ్రాహకం తర్కః తర్కో నిర్వృత్తో ప్రయోజక ఇతి వ్యవస్థాప్య తర్కేణ సోపాధిక
త్వగ్రహః తత్ర దుర్భావ్యా మిథ్యా వ్యాప్తిగ్రహ ఇత్యర్థః తదన్ను మత మానం కల్పనా ఉపేతి అరిత్యేతదర్థత్వేతి తయోరర్థ ఇత్యర్థః అనౌ
పాధికత్వగ్రహేణ వ్యాప్తిగ్రహాత్ తర్కః స్వతంత్రో హేతుః ప్రమాణమిత్యనిసహకారం వా సాధ్య ఇత్యుపతర్కస్యేతి తర్కాభ్యప్రమాణాన్న పదస్వతంత్రం
తర్కత్వం యదుపకరతర్కస్యప్రమాణత్వాభావాత్ ఇత్యర్థః వ్యతి యద్యోగత్రేవ్యభిచారాదిత్యాదిపదాదుపాధిపరిగ్రహః
వ్యభిచారితాతర్కాభావాతిరిక్తకారణాభావాత్ విరహః అనుత్పాదః ఇతి తత్ర వ్యాప్తిగ్రహేఽనౌపాధికత్వగ్రహోపకారకమిత్యర్థః అనౌ
పాధికత్వజ్ఞానం వ్యాప్తిధీకరణం తర్కసమానం కస్యచిత్కారణమిత్యుత్తరేతి సాధకాదితి అనుమానాదిత్యర్థః అనౌపాధికత్వం సుగ్రహమితి
తర్కాపేక్షాయాం తు కథమనౌపాధికత్వజ్ఞానం వ్యాప్తిధీహేతురితి భావః అనవస్థానాదితి తదనుమానమూలభూతవ్యాప్తిజ్ఞానే స్వ
సోపాధికత్వ గ్రహం తత్వాదితి భావః వ్యాప్తిగ్రహపరంపరయా పర్యవసానే పర్యవసానయోగ్యాభిమానం సత్యే తదపి
తం నిరాకరోతి వ్యభిచారశంకయా వ్యాప్తిగ్రహప్రతిబంధకత్వాదితి భావః అనుభవేతి వ్యభిచారశంకానాస
త్త్వాదాసక్తేత్యర్థః సహచారాదర్శనాదిరూపసంబంధికర్తా దృశ్యతే పరిగ్రహః వ్యాప్తిగ్రహం సర్వత్ర వ్యాప్తిరేకాంతయోః సా

ధ్య వ్యాపక [illegible] సాధ్యవ్యాపక [illegible] ఇతి [illegible] ఇత్యర్థః

[illegible] సాధ్యవ్యాపక [illegible]

[illegible] సాధ్య [illegible]

[illegible] సాధ్యవ్యాపక [illegible] ఇతి [illegible]

[illegible] ఇత్యర్థః [illegible]

[illegible] సాధ్యవ్యాపక [illegible]

[illegible] సాధ్యవ్యాపక [illegible]

[illegible] సాధ్య [illegible]

[illegible]

[illegible] ఇత్యర్థః ॥ ఇతి [illegible] ॥ శ్రీ ॥